

INHOUD

VOORWOORD		V
DEEL I. KRONIEK FAMILIAAL VERMOGENSRECHT		
PROF. DR. CHARLOTTE DECLERCK en SVEN MOSSELMANS		1
Hfdst. I. Primair huwelijksvermogensstelsel		
CAROLYN VAN THIENEN		3
I. Hoofdelijkheid voor huishoudelijke schulden		3
II. De vordering tot nietigverklaring		5
Hfdst. II. Secundair huwelijksvermogensstelsel		
PROF. DR. CHARLOTTE DECLERCK		7
I. Wettelijk stelsel		7
II. Conventionele stelsels		28
III. Huwelijksovereenkomst		36
IV. Overgangsrecht		38
V. Internationaal privaatrecht		38
Hfdst. III. Samenwoningsvermogensrecht		
CAROLYN VAN THIENEN		39
I. Dringende maatregelen		39
II. Zakenrechtelijke verhoudingen tussen samenwonenden		40
III. Schuldvorderingen tussen (gewezen) partners		44
Hfdst. IV. Schenkingen		
ANN MAELFAIT		51
I. Constitutieve bestanddelen		51
II. Grondvereisten		55
III. Schenkingsvormen		65
IV. Ontbinding van de schenking		67
V. Schenking tussen echtgenoten		71

	VI. Fiscale aspecten	72
	VII. Internationale aspecten	73
	VIII. Codificatie	74
Hfdst. V.	Erfrecht	
	PROF. DR. CHARLOTTE DECLERCK, CÉLIEN LEETEN en ANN MAELFAIT	75
	I. De nalatenschap	75
	II. Wettelijke devolutie	76
	III. Testamentaire devolutie	77
	IV. Conventionele devolutie	102
	V. Reserve	103
	VI. Erfovergang	105
	VII. Omzetting van het vruchtgebruik van de langst- levende echtgenoot	106
	VIII. Vereffening en verdeling van de nalatenschap	107
	IX. Internationaal privaatrecht	111
DEEL II.	NIEUWE WETGEVING	119
Hfdst. I.	Burgerlijk recht	
	DR. ULRIKE CERULUS	121
Hfdst. II.	Fiscaal recht	
	JESSICA VANHOVE	139
DEEL III.	VRAAGPUNTEN UIT DE PRAKTIJK	159
Hfdst. I.	Welke impact heeft het nieuw verbintenissenrecht op het recent gecodificeerd familiaal vermogensrecht?	
	EM. PROF. DR. HÉLÈNE CASMAN en PROF. DR. ALAIN-LAURENT VERBEKE	161
	I. Inleiding	161
	II. Overeenkomst en contract	162
	III. Huwelijksovereenkomsten en schenkingen zijn vormelijke contracten	164

IV.	Oorzaak en beweegredenen van de schenking als contract	168
V.	Ontbinding van schenkingen wegens niet-nakoming van lasten	172
VI.	Schenkingen onder voorwaarden	173
VII.	Conclusie	186
Hfdst. II.	Hoe worden vermogensverschuivingen gecorrigeerd binnen het stelsel van scheiding van goederen met verrekening van aanwinsten?	
	DR. MICHELLE AERTS en HANNELORE THIJS	187
I.	Inleiding	187
II.	Verschuivingen binnen het vermogen van een echtgenoot	189
III.	Verschuivingen tussen de vermogens van beide echtgenoten	198
IV.	Vergelijking met gemeenschapsstelsel	201
V.	Specifieke aandachtspunten binnen het verrekensysteem	203
VI.	Conclusie	204
Hfdst. III.	Schenkingen tussen echtgenoten buiten huwelijks-overeenkomst: Waarom “ad nutum” herroepelijk? En waarom niet mogelijk voor gemeenschapsgoederen?	
	ALAIN VAN GEEL	207
I.	Schenkingen tussen echtgenoten: “ad nutum” herroepelijkheid	207
II.	“Ad nutum” herroepelijke schenkingen tussen echtgenoten: alleen voor eigen en niet voor gemeenschapsgoederen?	210
III.	Conclusie	218
Hfdst. IV.	Het labirint van een geschillenregeling tussen ex-echtgenoten	
	CAROLINE HOTTERBEEKX en ROBBIE TAS	219
I.	Inleiding	219

II.	Wat is het huwelijksvermogensrechtelijk statuut van aandelen?	220
III.	Kan een geschillenregeling worden opgestart tijdens het huwelijk of lopende een procedure tot vereffening-verdeling na echtscheiding?	225
IV.	Wat zijn de voorwaarden voor een vordering tot uittreding of uitsluiting?	228
V.	Wat zijn de gevolgen van een gedwongen overname of overdracht tussen (ex-)echtgenoten?	241
VI.	Besluit	262
Hfdst. V.	De wijziging van de vormvereisten van het notarieel testament met als sluitstuk de afschaffing van de getuigen	
	PROF. DR. JAN BAEL	263
I.	Inleiding	263
II.	Het notarieel testament moet niet meer eigenhandig worden neergeschreven door de notaris	263
III.	Het notarieel testament moet niet meer worden gedicteerd door de testator: hoe wordt een notarieel testament opgemaakt nu het niet meer moet worden gedicteerd door de testator?	275
IV.	De afschaffing van de getuigen bij het notarieel testament	293
V.	Een voorstel van model van een notarieel testament overeenkomstig het huidige artikel 4.183 BW	303
Hfdst. VI.	De onterfde reservataire en de inkorting in waarde: Pandora's box?	
	SIBYLLE TAILLIEU	331
I.	What's the problem?	331
II.	Scope van deze bijdrage	335
III.	Afbakening van het probleem – onderscheid tussen een legaat van het grootst beschikbaar deel en de aanstelling van een algemeen legataris	336
IV.	De onterfde reservataire is nog steeds een erfgenaam	337
V.	De saisine	341
VI.	Kan de onterfde reservataire een verzegeling en een boedelbeschrijving vorderen?	343

VII.	Kan de ontferde reservatair een vereffening-verdeling vorderen? Hoe wordt de inkortingsvordering geconcretiseerd?	346
VIII.	De aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving – <i>Deus ex machina</i> voor de benarde rechtspositie van de ontferde reservatair?	350
IX.	Kan de ontferde reservatair zijn aandeel in waarde laten veiligstellen via een bewarend beslag?	354
X.	Conclusie	360
Hfdst. VII.	Drie decennia van EU-<i>soft law</i> over overdracht van familiebedrijven: een bescheiden bijdrage?	
	PROF. DR. BERT KEIRSBILCK	363
I.	Inleiding	363
II.	Na Maastricht: de fase van het eerste kmo-onderzoek en de eerste EU-aanbevelingen over kmo-overdracht (1994-2007)	368
III.	De fase van het verder onderzoek naar en de toenemende oriëntatie van het kmo-overdrachtsbeleid op “familiebedrijven” (2007-2013)	372
IV.	De fase van de (in het vooruitzicht gestelde) actievere coördinatie van het nationaal beleid inzake overdracht van kmo’s en familiebedrijven (2013-...)	375
V.	Conclusie: een bescheiden, maar belangrijke bijdrage	381
DEEL IV.	EEN BLIK OVER DE GRENZEN	383
Hfdst. I.	Een Nederlandse blik op zuivere scheiding van goederen	
	MR. DR. A.G.F.M. FLOS	385
I.	Inleiding	385
II.	Het dynamische karakter van het huwelijk versus het statische karakter van huwelijkse voorwaarden	386
III.	Het ontbreken van een zakelijke opstelling tussen echtgenoten leidt tot een ongelijke taakverdeling	387
IV.	Nadelige gevolgen van koude uitsluiting worden onvoldoende gemitigeerd	390

V.	Het recht heeft onvoldoende oog voor het bijzondere karakter van huwelijkse voorwaarden	393
VI.	Een andere kijk op huwelijkse voorwaarden	396
VII.	Besluit	398
Hfdst. II.	Flexibel dwingend erfrecht? Bescherming van onder meer kinderen en de langstlevende echtgenoot in het Nederlandse stelsel	
	MR. DR. M.R. BEUKER	399
I.	Introductie	399
II.	Een overzicht van de andere wettelijke rechten	400
III.	De andere wettelijke rechten in de praktijk	400
IV.	Kansen van een interdisciplinaire aanpak?	402
V.	Bescherming van langstlevende echtgenoten en kinderen tot de leeftijd van eenentwintig jaar	404
VI.	Afsluiting	411
Hfdst. III.	Verdiend de riantere positie van de langstlevende in het erfrecht een heroverweging?	
	MR. DRS. J.H. LIEBER	413
EPILOOG.	HOE OBSOLEET IS HET HEDENDAAGS NOTARIAAT?	
	ALOÏS VAN DEN BOSSCHE	423
I.	Wijs, wijzer, wijst	423
II.	Moderne technieken	424
III.	Hulpnotarissen	425
IV.	Hij wil de grootste zijn	427
V.	Nieuw tuchtrecht	428
VI.	Is het notariaat oubollig?	429